

PROFILER AF UDENLANDSKE VIDENSKABSMÆND I GRØNLAND

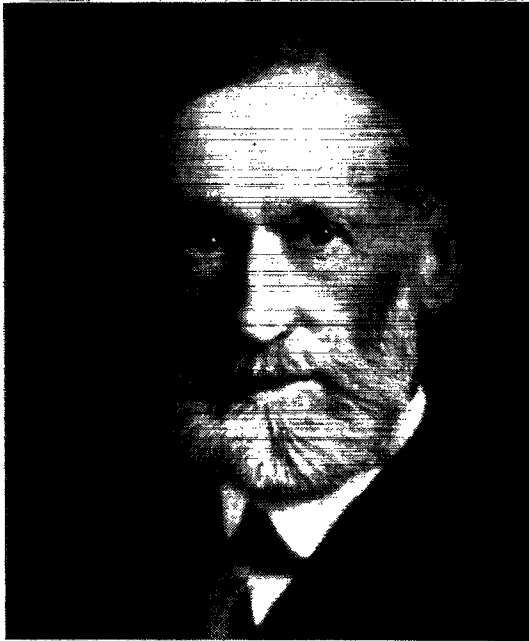
IV. WILLIAM HERBERT HOBBS

Af dr. phil. *Dan Laursen*

Både i det arktiske og i det antarktiske område er der adskillige landemærker, der bærer navnet Hobbs. I Østgrønland har vi således Hobbs Gletscher og Hobbs Land og i Nordgrønland endnu en Hobbs Gletscher. Det er forståeligt, at William H. Hobbs således er udødeliggjort, idet han blev et af De Forenede Staters store navne indenfor de exakte videnskaber i årene omkring århundredskiftet, ja, i virkeligheden strakte hans virke sig helt op gennem den første halvdel af vort sekel.

Hobbs var født i de dage, da det var nemt for en begavet ung mand med en passende økonomisk baggrund at komme langt frem ret hurtigt. Han kom til verden i sommeren 1864 i Worcester, Massachusetts, og allerede som 19-årig havde han fået sin akademiske uddannelse og universitetseksamen i designing, hvorefter han tog uddannelse i olie- og aquarelmaling i et års tid. Samtidig var han skolemester i en meget lille by i nærheden af fædrenehjemmet. Der var kun een lærer, eet klasseværelse og eet pensum, og flere af eleverne overgik læreren såvel i alder som kræfter. Efter et års forløb besluttede Hobbs sig klogeligt til at få noget mere uddannelse og immatrikulerede ved John Hopkins Universitet, hvor han var hovedfagsmand i kemi og fysik, men også tog kurser i geologi. Om sommeren arbejdede han som assistent ved United States Geologiske Undersøgelser, hvilket i den grad fangede hans interesse, at han svigtede kemien til fordel for geologien, i hvilket han i 1888 fik en doktorgrad. Samme sommer drog han til Europa, som skik og brug var, hvor han slog sig ned i Heidelberg, Tyskland, hvor han studerede petrografi under Rosenbusch, bl. a. sammen med Ramsay fra Finland og vor egen N. V. Ussing, med hvem han sluttede venskab, der bl. a. gav sig udslag i, at Hobbs sendte Ussing dele af sine indsamlinger, som indgik i Mineralogisk Museums indsamlinger.

Hjemkommet til staterne året efter blev han ansat ved Wisconsin's Universitet, hvor han kom til at arbejde under T. C. Chamberlin, som i sommeren 1894 var med Peary i Thule Distriktet. Det er dog næppe denne hændelse, der bragte Hobbs i forbindelse med forskning i de kolde egne af vor jord. Hobbs hørte til den type datidige, amerikanske videnskabsmænd, der beskæftigede sig med snart sagt alt mellem himmel

William Hobbs.

og jord, der faldt inden for naturvidenskabernes, – og naturligvis med en expertice, der slår alt fortidigt såvel som fremtidigt. Hobbs blev anset for at være ekspert i alt: vulkanisme, jordskælv, tektonik, gletschere etc. etc. Han havde bl. a. publiceret en karakteristik af de eksisterende gletschere, hvor han blandt andet behandlede den grønlandske indlandsis og den kontinentale is i Antarktis – uden nogen sinde at have foretaget undersøgelse af nogen af dem. Hobbs havde ved studier af ekspeditionsberetninger fundet ud af, at kontinentale gletschere er vidt forskellige fra alpine gletschere (dal gletschere). Som en af de afgørende grunde her til fandt han tilstedeværelsen af en såkaldt stationær glacial anticyclon (= højtryk) over kontinentale isarealer. Det

blev derfor naturligt for ham også at blive ekspert på det meteorologiske område.

Da Hobbs i 1926 mente, at tiden var inde til en ny oversigt over alverdens gletschere, fandt han det rigtigst at studere emnet i naturen førend publikationen så dagens lys. Resultatet blev fire „Greenland Expedition of the University of Michigan“. Det valgte område var Holsteinsborg Distriktet, hvor man det første år slog lejr ved bunden af Maligiak Fjord. Næste år flyttedes observationerne, der væsentligt blev af meteorologisk art, til den nordlige arm af Søndre Strømfjords bund. Blandt deltagerne gennem årene var de senere kendte geologer Laurence Gould og Ralph Belknap. Hovedkvarteret blev kaldt Camp Lloyd efter universitetets præsident, der døde mens ekspeditionen var i Grønland. Et permanent observatorium blev etableret på det nærliggende Mount Evans (+ 183 m o. h.), og dette blev drevet konstant sommer og vinter i de fire år ekspeditionen fandt sted. Afløsning fandt sted om sommeren, hvor man også drev andet feltarbejde. Den anden sommers arbejde blev dramatisk afbrudt af redningen af de to flyvere Hassell og Cramer, men ellers gik arbejdet støt indtil 1930. Undersøgelserne resulterede i en del afhandlinger, der alle, indledningen undtaget, er skrevet af medarbejderne. Hobbs betydning bliver derfor væsentlig indskrænket til organiseringen af disse grønlandsekspeditioner, hvilket falder godt i tråd med, at Hobbs force var mere compilatorens end egentlig skaberens, når det kom til videnskab.